

Årsberetning 2010

Årsberetning 2010

Indhold

Borgmesterens forord	5
Udvalgsformændenes beretninger	7
Regnskab 2010	21
Hvor blev pengene brugt i 2010?	21
Hvor kom pengene fra i 2010?	21
Generelle bemærkninger til regnskab 2010	22
Randers Kommune og aftalen om kommunernes økonomi for 2010	22
Sammenfatning af regnskabsresultat	23
Resultat af det finansielle område	25
Udviklingen i kassebeholdningen	26
Gæld	26
Regnskabsprincipper	28
Regnskabsopgørelse	31
Balance	32
Noter	33
Ledelsens påtegning	40

Glæde over fortsat udvikling

Borgmester Henning Jensen Nyhus

Du sidder med årsberetningen fra Randers Kommune. Det er kommunens regnskab for 2010, og af interviews med udvalgsformændene på de følgende sider, fremgår det, at året har været udfordrende – ikke mindst når det handler om økonomien.

”Derfor er jeg som borgmester meget glad for, at vi på trods den udfordring har været i stand til at fastholde og gennemføre de projekter, som byrådet har besluttet sig for. Det gælder f.eks. en investering i ombygning og nybygning til det tidligere AMU-center på Blommevej, som nu bliver hjemsted for Vesterbakkeskolen – en skole for elever med fysiske og psykiske handicaps.

Flere andre projekter er blevet fastholdt og er lykkedes, samtidig med at de har sikret kvalitet i de kerneydelser, vi skal levere til borgerne.

Udbygning på ældreområdet

Lad mig nævne den fortsatte udbygning inden for ældreområdet, hvor vi bygger nye, moderne boliger. Vi har som den eneste kommune i landet et kommunalt hospicetilbud. Vi har lavet det eneste trykshotel af sin art i landet, og forslaget om gratis buskort til pensionisterne, som jeg selv fremsatte i sidste byrådsperiode, har vi videreført nu mod et mindre årligt gebyr”, siger borgmester Henning Jensen Nyhus

”I den modsatte ende af aldersskalaen fortsætter vi med udbygningen af daginstitutionerne, hvor vi netop her i starten af 2011 er startet på opførelsen af en topmoderne institution i Stevnstrup, hvor der også bliver plads til dagplejen, fortsætter borgmesteren.

Rigtige projekter

Et andet sted i årsberetningen fortæller udvalgsformanden for miljø og teknik om infrastrukturplanen. ”Netop inden for det område er jeg meget glad for, at de beslutninger, byrådet har vedtaget om blandt andet renovering af Rosenørnsgade og rundkørslen ved Udbyhøjvej

samt udvidelsen af lystbådehavnen i Udbyhøj, er projekter, som også påskønnes fra centralmagtens side, idet vi samlet set har fået cirka 30 millioner kroner til projekterne. Det fortæller mig, at projekterne ikke kan være helt ved siden af”, siger Henning Jensen Nyhus.

Borgmesteren glæder sig også over tegnene på, at vi er ved at komme på den anden side af den meget omtalte finanskrise. ”Der er et spirende vækstmiljø og vækstlag inden for erhvervsområdet. I 2010 fik vi sendt en del signaler om, at en god udvikling var på vej, og mange af de signaler, ser vi nu realiseret. Det gælder f.eks. på Bombardier, hvor DSB er vendt tilbage for at nyde godt af de kompetencer og den viden, som Bombardier besidder”, siger han.

Kæmpeplus for Randers

Henning Jensen Nyhus ser også frem til indvielsen af det nye, visionære sundhedscenter og de nye ældreboliger på Thors Bakke – det første byggeri, som Randers Kommune opfører i et nyt, spændende byrum midt i Randers. ”Og så tæller det absolut også på positivsiden, at vi nu får gjort Randers Stadion – Essex Park – færdig, så vi har et supermoderne anlæg, der også kan bruges til mere end superliga-fodbold, ligesom jeg ser frem til at det kommende vandkulturhus med både vandland og konkurrencebassin bliver et kæmpeplus for både kommunens borgere og gæster”, lyder det fra borgmesteren.

”Samtidig er det jo dejligt, at private supplerer de initiativer, Randers Kommune selv tager. Jeg tænker her på Henrik Knudsens fantastiske og skøre idé at bygge en kopi af Elvis Presleys hjem i USA ”Graceland”. Jeg er sikker på, at det bliver en stor succes”.

Økonomiudvalget

1.000 kr.	Oprindeligt budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010	Afvigelse 2010
Drift				
1.1 Administration	402.198	409.091	402.629	6.463
1.2 Politisk organisation	13.238	15.476	13.708	1.768
1.3 Øvrige områder	32.035	39.699	29.924	9.775
1.4 Lønpuljer	95.070	89.322	92.786	-3.464
	542.542	553.588	539.047	14.541
Anlæg	16.979	82.648	59.515	23.133

En lille ændring med store konsekvenser

Leif Gade

Den 5. november 2010 blev regeringen, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Kristendemokraterne enige om Finanslovsaftalen for 2011. Og det kom til at overskygge meget af det, der ellers foregik på arbejdsmarkedsudvalgets område i 2010

2010. Heldigvis blev de modtaget positivt af mange sygemeldte. For eksempel er flere stress, angst eller depressionsramte hjulpet tilbage til arbejdsmarkedet ved hjælp af mindfulnesskurser, andre sygemeldte med fysiske smerter har haft gavn af tilbud rettet til dem. Og mange sygemeldte har haft gavn af muligheden for at vende gradvist tilbage til deres arbejde,” siger Leif Gade.

”Nærmest fra den ene dag til den anden forsvandt det økonomiske grundlag for vores aktiveringsindsats, og det har desværre store konsekvenser for Randers Kommune,” siger Leif Gade (S), formand for Arbejdsmarkedsudvalget.

For forståelsens skyld kaster formanden dog først blikket tilbage til begyndelsen af 2010, der nemlig også blev skudt i gang med en betydelig lovændring. Her trådte sidste del af en ny sygedagpengelov i kraft, og i den var der lagt op til, at sygemeldte skulle være aktive under deres sygemelding.

”Inden årsskiftet havde Jobcenter Randers gjort et stort arbejde for at skabe relevante aktiveringstilbud, så det var spændende at følge, da de for alvor stod sin prøve i første halvår af

Med aktiveringen af sygemeldte havde Jobcenter Randers udvidet aktiveringsindsatsen til andre end ledige.

”Dermed fulgte vi nærmest til perfektion intentionerne i lovgivningen overfor samtlige målgrupper, og faktisk med succes. Ud over aktiveringen af sygemeldte havde Center for Beskæftigelse og Revalidering (CBR) succes med at hjælpe ressourcetsvage ledige, og rigtig mange dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere havde stor gavn af jobsøgningskurser. Flere af dem så meget, at de efter at være kommet i arbejde sendte takkemails til medarbejderne,” siger Leif Gade.

Ny indsats med fokus på virksomhedsrettet aktivering

Men den ny finanslovsaftale betyder, at Randers Kommune ikke længere kan få højere refusion ved at aktivere, med mindre aktiveringen er direkte virksomhedsrettet. Samtidig er en række økonomiske støttemuligheder til selve aktiveringsindsatsen forsvundet.

"Det får konsekvenser for borgerne, fordi vi sandsynligvis kommer til at aktivere færre fremover, mens de økonomiske tab for Randers Kommune af de ændrede refusionsregler bliver på mere end 80 millioner kroner årligt (dog omkring 40 millioner kroner de første to år, fordi der i aftalen er indbygget en kompensation red.). Og det vel at mærke kun, hvis vi omlægger aktiveringsindsatsen til at være mere virksomhedsrettet. Ellers bliver beløbene endnu større," siger Leif Gade.

2010 fik derfor en hektisk afslutning, for ændringerne i indsatsen skulle foretages hurtigt, fortæller formanden. Stort set samtlige aftaler med andre aktører blev opsagt, og der blev også lagt op til markante ændringer på CBR. Disse blev effektueret i begyndelsen af 2011 med afskedigelsen af over 60 medarbejdere, som Randers Kommune så vidt muligt forsøger at ansætte i andre kommunale stillinger.

Arbejdet med at imødegå konsekvenserne af lovændringen vil desuden fortsætte i 2011. Blandt andet har jobcenteret sammen med Pri-

ceWaterhouseCoopers (PWC) analyseret samarbejdet med virksomhederne med henblik på at styrke det. Og på den baggrund er der sat gang i et it-projekt, der skal kunne håndtere virksomhedskontakten, så den bliver mere systematisk. Dette projekt er der søgt fondsmidler til.

Færre er syge og stabil ledighed

"De markante ændringer har i et vist omfang overskygget mange af de andre fokusområder, vi ellers har haft på arbejdsmarkedsområdet i 2010. Men de er også vigtige og har betydning for mange borgere. Eksempelvis er det lykkedes at få antallet af sygedagpengesager over 52 uger bragt ned på et antal under 300 - det laveste antal i flere år. Projektet for ledige med ADHD har inspireret kommuner og virksomheder landet over, og det er nu blevet forlænget, så det løber frem til 2012," siger Leif Gade og fortsætter:

"Derudover har vi naturligvis haft stor fokus på at nedbringe ledigheden. Efter finanskrisen har ledigheden været stigende, men den har nu stabiliseret sig og er faktisk faldet fra januar 2010 til januar 2011. Dermed er der grund til en forsigtig optimisme, men jeg er bekymret over, at der er et stigende antal langtidsledige, ligesom der har været en stigning i antallet af unge ledige. Begge dele vil vi være meget opmærksomme på i 2011."

Arbejdsmarkedsudvalg

1.000 kr.	Oprindeligt budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010	Afvigelse 2010
Drift				
3.1 Arbejdsmarkedsforanstaltninger	179.844	187.553	189.839	-2.286
3.2 Kontante ydelser	416.834	439.124	440.695	-1.571
	596.678	626.677	630.534	-3.857
Anlæg	0	0	0	0

Nedskæringer overskygger mange andre positive ting

Bjarne Overmark

”Som følge af det budget, der er vedtaget, står vi p.t. midt i mest omfattende nedskæringer, der er foretaget siden 2007. Antallet af lærerstillinger er siden 2007 reduceret med 150 eller noget, der svarer til 15-20 procent af lærerstaben. For første gang, så vidt jeg kan huske, kan

nedskæringer i Randers Kommune ikke alene klares med naturlig afgang, men der skal foretages egentlige afskedigelser. Det overskygger jo mange andre ting”.

Sådan betegner formanden for børn og skoleudvalget, Bjarne Overmark, (L) her i årsberetningen situationen inden for udvalgets område.

Modsætningsfyldt

”Samtidig ser vi jo, at behovet for specialundervisning er stærkt stigende, fordi der fødes flere og flere handicappede børn. Vesterbakkeskolen startede som en skole med 25 elever. Nu er der 85 elever og lige så mange lærere. Der er tale om en samfundsudvikling, som kommunen ikke kan gøre ret meget ved, og gøres der ikke noget ved den, vil behovet for specialundervisning bare stige og stige. I forvejen ligger Randers

Kommune på trods af vores befolkningssammensætning 60-70 procent under landsgennemsnittet for udgifter til specialundervisning. Nu sparer man på området, så der skal være flere elever i klasserne til specialundervisning og flere specialundervisningselever i de almindelige klasser samtidig med, at der foretages en generel nedskæring. Så er man inde i noget, der virker meget modsætningsfyldt, og man indbygger flere og flere konflikter i folkeskolesystemet”, siger formanden.

Godt alternativ

Alligevel finder Bjarne Overmark lyspunkter på folkeskoleområdet, og nævner som eksempel Hadsundvejens Skole, der er ved at være færdigombygget. ” Det, at den skal være en musik, kreativ skole, begynder at virke, så den også tiltrækker elever uden for skoledistriktet. I størrelse er den ved at nærme sig 2-spor og er et godt alternativ til privatskolerne i midtbyen”, lyder det fra formanden.

”På daginstitutionsområdet er vi i gang med den største omstrukturering nogensinde, hvor man skærer 68 enheder ned til 14 med en superleder for 3,4 eller 5 institutioner. Det bliver en stor øvelse, der ikke er afsluttet, og

som også bliver konfliktfyldt. Personlig kan jeg frygte konsekvenserne, hvordan det vil fungere i hverdagen, der hvor lederen ikke er”.

Der bygges stadig nye daginstitutioner, og efter formandens opfattelse skal der arbejdes hen mod, at der bliver pasningsgaranti i skole-distriktet. ”Det vil give en lang bedre overgang fra daginstitution til skole”, siger han.

Styr på sagerne

Inden for familieområdet, konstaterer Bjarne Overmark, at det er lykkedes at få styr på sagerne. ”Ved udgangen af 2010 har vi efter en stor kraftanstrengelse fra forvaltningens side som den første kommune styr på handleplaner m.m, ligesom der også er kommet styr på økonomien”. Bjarne Overmark glæder sig også over det næste skridt, der er på vej, nemlig at placere rådgivere og psykologer direkte på skolerne. ”Så kan der handles ad hoc og problemerne kan tages hånd om, inden de bliver for store, og inden man eventuelt skal afvente en visitation”, siger han. Udvalgsformanden ser den udvikling som en naturlig del af ideen om at samle hele indsatsen over for de 0-18-årige i én forvaltning. ”Hele det her område, er jo det,

hvor vi har mest kontakt med hele befolkningen, hvor det offentlige yder det største præg på befolkningen helt ud i den enkelte familie.

Grøn trend

Bjarne Overmark nævner en trend, hvor Randers Kommune er virkelig godt med, nemlig arbejdet med ”det grønne” i dagpleje, daginstitutioner og skoler. ”Vi er førende på det område, den grønne af de grønne”, siger han og glæder sig over, at den ombyggede og udvidede naturskole snart står færdig til at supplere undervisningen inden for det grønne og naturen. Andre byggerier er færdiggjort, bl.a. skoleudvidelser på Munkholmskolen og Hornbæk Skole, mens byggerier på Hadsundvejens Skole og Vesterbakkeskolen på Blommevej er i fuld gang.

Sluttelig kommer der et hjertesuk fra formanden. ”Der er stærke planer om en privatskole i Romalt. Kommunen kan endnu nå at komme borgerne i forkøbet, men skal så skynde sig”, siger han. Han har dog ikke store forhåbninger til, at det sker: ”Kommunale kerneopgaver flytter sig åbenbart fra at bygge skoler til at etablere noget, der burde løses privat, nemlig bygning af lystbådehavn i Udbyhøj”, konstaterer han.

Børn og skoleudvalg

1.000 kr.	Oprindeligt budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010	Afvigelse 2010
Drift				
2.1 Skole	875.440	907.208	914.929	-7.721
2.3 Børn 0-6 år	382.632	394.878	383.586	11.292
2.4 Familie	196.164	202.926	199.094	3.832
	1.454.236	1.505.012	1.497.609	7.403
Anlæg	59.497	131.331	72.290	59.041

Byrådet har vedtaget kvalitetsmål for service på dagpasningsområdet

Sådan er det gået med at opfylde dem:

Dagtilbud

Der er pasningsgaranti - alle børn får en plads i et dagtilbud senest 3 måneder efter at barnet er skrevet på venteliste

Personalet skal løbende efteruddannes - mindst 40 % af daginstitutionslederne har eller er i gang med en diplomuddannelse og mindst 1 medarbejder i hvert dagtilbud skal have efteruddannelse i en ressource- og relationsorienteret tilgang

Der skal være gennemsigtighed i dagtilbuddenes arbejde – alle institutioner har deres budget, regnskab og børnemiljøvurdering på hjemmesiden

Skole

Faglighed – 95 % af timerne i dansk, sprogfag, matematik og naturfag skal læses af linjefagslærere

IT – Der skal være færre end 3,5 elev pr nyere computer med netopkobling

Børn og familie

Lavere udgifter til anbringelser – flere netværksanbringelser – færre anbringelser på opholdssteder

Kultur og fritid

Ellen Petersen

På den kulturelle front har 2010 været et meget begivenhedsrigt år i Randers Kommune.

"Der har været mange store arrangementer og kulturelle oplevelser, som ligger langt ud over, hvad man kan forvente af en kommune af Randers' størrelse," fastslår udvalgsformand

Ellen Petersen og tilføjer: "At det hele er lykkedes skyldes en kæmpe indsats fra de dygtige medarbejdere, kulturaktører og frivillige."

Kulturinstitutioner i front

Værket har haft besøg af store navne som Wienerphilharmonikerne, Daniel Barenboim, Kevin Costner m.fl. Randers Egnsteater, der kunne fejre 10-års fødselsdag som Danmarks største egnsteater, har haft et succesfuldt år og 2010 var også året, hvor Randers Kunstmuseum og Kulturhistorisk Museum igen satte besøgsrekord. Sidstnævnte modtog endvidere Museumsjuryens Specialpris 2010.

"Det viser, at museet er med helt fremme i eliten af danske museer," vurderer Ellen Petersen og

tilføjer: "Ikke mindst brugen af digitale medier giver en helt ny måde at opleve et museum på."

På museumsfronten er der i årets løb gennemført en fusion mellem Kulturhistorisk Museum i Randers, Museet for Syddjurs i Ebeltoft og Djurslands Museum i Grenaa. De tre museer videreføres nu under navnet Museum Østjylland Randers-Djursland.

"Fusionen er noget af det, der er brugt rigtig meget tid på i det forløbne år," fortæller Ellen Petersen, der forventer endnu flere og bedre museumstilbud til de østjyske borgere efter fusionen.

De store arrangementer

D. 14. september 2010 besøgte regentparret Randers. Forberedelserne til besøget begyndte tidligt på året, og regentparret besøgte i løbet af dagen flere af kulturinstitutionerne i Randers. Besøget fik massiv medieomtale og var således med til at sætte Randers på landkortet.

"Når man som kommune kan få et arrangement til at klappe så perfekt, så viser det, at vi kan noget ud over det sædvanlige. Det skal vi være stolte af," fastslår Ellen Petersen. På samme

måde glæder udvalgsformanden sig over de mange andre store begivenheder, der har fundet sted i Randers i løbet af 2010. Det drejer sig bl.a. om EM i dans for juniorer, DM i badminton og Post Danmark Rundt, hvor Randers Eventsekretariat har været en drivende kraft i at få arrangementerne til byen.

Selvbetjening på flere måder

Langå Kulturhus lægger nu lokaler til et selvbetjeningsbibliotek. Det har betydet en udvidet åbningstid og dermed bedre mulighed for borgerne til at låne bøger, da der nu er adgang, når biblioteket ikke er bemandet. Men også Randers Kommunes Borgerservicebutik arbejder målrettet på, at få borgerne til, i højere grad at bruge de digitale selvbetjeningsløsninger. Lidt over 70.000 borgere besøgte Borgerservice i 2010. Dette er en lille stigning fra året før, men skyldes bl.a., at mange har ønsket at få udstedt en NemID, så de selv fremover kan klare flere ting på nettet.

Sportslige højdepunkter

De mange aktive sportsfolk og frivillige inden for både bredde- og eliteidræt blev hædret ved Randers Talent og Elites Sportsgalla 2010. Det blev kvinderne fra Randers HK, der løb med prisen som årets sportsnavn 2010. Sports-gallaprisen gik til den danske mester i stangspring Iben Høgh-Pedersen, og årets talent blev fodboldspilleren Mikkel Cramer. Men også Randers FC udmærkede sig i 2010 ved – efter en skidt efterårssæson i '09 – at kæmpe sig tilbage og fastholde deres plads i superligaen. Unge idrætsudøvere i Randers Kommune kunne også i 2010 med tilfredshed overvære, da HKH Kronprins Frederik åbnede et helt nyt elitesportscollege i byen.

Kultur og Fritid

1.000 kr.	Oprindeligt budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010	Afvigelse 2010
Drift				
6.1 Kultur og fritid	153.677	165.950	158.471	7.479
	153.677	165.950	158.471	7.479
Anlæg	2.191	10.130	9.914	216

Klimaplan, cykelby, natur og landbrug

Kasper Fuhr Christensen

2010 adskilte sig ikke fra foregående år med hensyn til aktivitet og travlhed på Miljø og Tekniks område. To "isvintre" i samme år udfordrede også både budget, mandskab og materiel.

Formanden for miljø og teknikudvalget, Kasper Fuhr Christensen fremhæver især fem områder: Klimaplanen, kollektiv trafik, Randers Cykelby, landbrugssager og infrastrukturen.

"Byrådet har vedtaget en ambitiøs målsætning om at reducere CO₂-udledningen med 75 % senest i 2030, ligesom 75 % af energiforbruget i 2030 skal basere sig på vedvarende energikilder. Planen indeholder 52 konkrete initiativer, der skal gennemføres over de næste fem år, og vi er allerede i gang med 32 af dem", siger Kasper Fuhr Christensen.

"En af de ting, der har skabt virkelig meget opmærksomhed, er udpegning af vindmølleområder. Her arbejder vi med at finde gode og fair løsninger, der får de lokale borgerinteresser og klimainteresserne til at gå hånd i hånd. Jeg er

overbevist om, at vi finder en løsning, der måske endda kan gøres til rollemodel for hele Danmark. Den vedvarende energi skal primært komme fra vindmøller, og i klimaplanen er det også vindmøller, der især skal sikre en stabil og vedvarende energiforsyning.

Randers Cykelby

Med til at nedbringe CO₂-udledningen er også Randers Cykelby. "Det er en stor satsning, hvor vi vil gøre det nemmere og mere attraktivt at cykle i Randers. Derfor lokker vi da også med forskellige former for belønninger, for at få folk op på cyklerne. Der er tale om et "kinderæg", der indeholder hele tre ting: Vi løser nogle trængselsproblemer, vi mindsker CO₂-udledningen, og vi fremmer sundheden, når vi cykler", siger udvalgsformanden, der selv har sat sig i sadlen som cykelambassadør for projektet. "Andre initiativer, der gavner klimaet, er at få flere til at bruge den kollektive trafik. Vi fortsætter ordningen med, at pensionister kan køre gratis med busserne inden for kommunen, nu ganske vist mod betaling af et mindre gebyr. Det har medvirket til et markant stigende pas-

sagertal, faktisk det største i hele regionen. Vi markerer os som en af de danske kommuner, der er bedst til at gøre noget ved trængsels- og klimaproblemerne ved at flytte folk fra bilen til bussen”, siger Kasper Fuhr Christensen og fortsætter: ”Vi har desuden i forbindelse med vedtagelsen af budgetforliget aftalt at undersøge mulighederne for at udvide ordningen til også at omfatte studerende”.

Infrastrukturplan

Den kollektive trafik og øvrig trafik får stor gavn af den infrastrukturplan, som byrådet har vedtaget. Planen indeholder bl.a. en ombygning af Rosenørnsgade og rundkørslen ved Udbyhøj til et lysreguleret kryds. ”Grøn bølgesystem på strækningen fra havnen til krydset forbedrer fremkommeligheden for både busser og udrykningskøretøjer, og strækningen gøres sikrere for cyklisterne, siger Kasper Fuhr Christensen.

I øjeblikket er VVM-undersøgelsen af den tredje bynære forbindelse over Randers Fjord, den såkaldte Bolværkslinje i gang. ”Undersøgelsen vil afdække og tydeliggøre, hvordan denne forbindelse kan fremme byudviklingen omkring havnen, og hvordan forbindelsen kan hænge sammen med en kommende letbane, der er et godt bud på en fremtidssikret løsning på trængsels- og klimaproblemer i trafikken”, føjer udvalgsformanden til.

Fantastisk center

”Et fantastisk center med naturoplevelse faktisk midt i byen”, kalder Kasper Fuhr Christensen bygningen af den nye naturskole, der er i gang. ”Der bygges bl.a. en lille havn, som gør det muligt for flere målgrupper at få adgang til åen og det unikke område med floddeltaet”, siger han.

Sluttelig nævner udvalgsformanden det store arbejde med landbrugssagerne. ”Siden vi fik opgaven i forbindelse med kommunalreformen, har der fra statens side manglet et grundlag for behandlingen. Vi har satset på dialog, og de afgørelser, vi har truffet peger på, at vi har lagt os pænt i forhold til den linje, der bliver tegnet. Vi har sat flere ressourcer ind for at leve op til både statens og vore egne målsætninger på området, og det har givet resultater”, siger Kasper Fuhr Christensen.

Miljø- og teknikudvalget

1.000 kr.	Oprindeligt budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010	Afvigelse 2010
Drift				
5.1 Miljø mv.	18.523	19.452	19.722	-270
5.2 Miljø og forsyning	-1.439	-470	-807	337
5.3 Affaldshåndtering	-10.702	-11.105	-21.463	10.358
5.4 Veje og kollektiv trafik	141.621	127.838	149.291	-21.453
5.5 Faste ejendomme	9.853	15.726	14.337	1.389
	157.855	151.440	161.079	-9.639
Anlæg	117.263	194.434	148.163	46.271

Et år med svære besparelser - og med udvikling

Susanne Koch

Besparelser og omorganiseringer har i høj grad karakteriseret 2010 på Socialudvalgets område – især hvad angår handicap og psykiatri. Men året bød også på nye spændende tiltag med særlig fokus på kvalitetsudvikling af de sociale tilbud. Sådan betegner Susanne Koch, formand for Socialudvalget, år 2010.

Besparelserne ramte handicapområdet, hvor der efter et merforbrug i 2009 var behov for at spare omkring 42 millioner kroner over en tre-årig periode.

”Det er aldrig sjovt at skulle gennemføre besparelser i det omfang, og særligt vanskeligt er det, når det går ud over nogle af samfundets svageste. I løbet af året nåede vi et langt stykke ad vejen med at nå sparemålet, og overordnet set kan jeg heldigvis konstatere, at det er lykket at fordele besparelserne på en måde, så de går mindst muligt ud over borgere med handicap og deres på-

rørende. Vi har stadig et gedigent højt serviceniveau, som vi kan være stolte af i Randers,” siger Susanne Koch og tilføjer.

”Men når man skal spare så meget, vil det kunne mærkes. De umiddelbare konsekvenser er, at borgere med handicap nu må vente på at få plads på et bosted, at der er udsigt til ventelister på dagbeskæftigelse og at pårørende til handicappede oplever en reduktion i omfanget af aflastning. De konsekvenser er ingen begejstrede for, men de har desværre været uundgåelige. Vi vil i Socialudvalget følge udviklingen nøje og arbejde målrettet på at sikre, at besparelserne mærkes så lidt som muligt.”

Omorganiseringer og nyt samarbejde

På psykiatriområdet har 2010 stået i omorganiseringens og omstruktureringens tegn. Den 1. juni blev der søsat en ny organisering, hvor de forskellige tilbud i socialpsykiatrien blev slået sammen til én aftaleenhed under en udføreleder. Herefter bestod socialpsykiatrien af en bestillerdel og en udførelse del begrundet i den såkaldte BUM-model (Bestiller Udfører Modtager-modellen)

Organiseringen fik dog en kort levetid i og med, at socialpsykiatrien flyttede fra Sundhed og Ældre til Social og Arbejdsmarked den 1. november. I forlængelse af det blev der sat gang i en større omorganisering af hele i socialforvaltningen. Herunder altså også af psykiatriområdet.

"I den ny organisering er helhed og sammenhæng for borgerne overskriften, og det synes jeg er utroligt vigtigt. Det betyder blandt andet et langt tættere tværfagligt samarbejde mellem handicap, psykiatri og udsatteområdet sådan, at en borger ikke oplever en helt ny verden ved fx at skifte fra udsatte- til psykiatriområdet," siger Susanne Koch.

Udvikling og nytænkning

Med ovenstående in mente har 2010 uden tvivl været et turbulent år, hvor usikkerhed og bekymringer blandt medarbejdere har fyldt meget. Også fordi flere sociale tilbud kom i spil under efterårets politiske forhandlinger om de kommende års budgetter. Perron 4, Cafébutikken i Houmeden og Den Blå Paraply var alle en del af sparekataloget. Forhandlingerne endte med, at Cafébutikken i Houmeden blev lukket og medarbejderne overflyttet til Den Blå Paraply, mens Perron 4 blev bevaret – om end med et reduceret budget.

Trods det bekræftede året dog også, at der blandt medarbejderne er en meget stor vilje til at tænke

nyt og til at udvikle de tilbud, Randers Kommune har til de mest udsatte borgere.

"I 2010 har vi fortsat arbejdet med Hjemløsestrategien og indviet Ladebo, der består af skæve boliger til socialt udsatte, vi har taget første spadestik til nye skæve boliger til sindslidende med misbrugsproblemer, og der er fuld gang i byggeriet af nye handicapboliger i Paderup," siger Susanne Koch.

Derudover har der været stor fokus på at udvikle fagligheden på de sociale tilbud. Som led i indførelsen af Den Danske Kvalitetsmodel har medarbejdere arbejdet med indhold af standarderne på det sociale område samt været med til at formulere fælleskommunale retningslinjer, ligesom der bliver arbejdet med lokale tilføjelser til kvalitetsstandarderne. Der bliver fortsat arbejdet med BostedSystemet, der er fokus på Afinstitutionalisering. Og desuden har psykiatrien med "Psykiatriens Dag" i september sat en faglig retning for arbejdet. Det overordnede tema var Recovery, og på baggrund af forskellige former for gruppearbejde blev der indsamlet en mængde idéer og materiale, som skal danne basis for en ny "Psykiatriens dag" i 2011.

"Udviklingsarbejdet vil fortsætte på mange fronter i 2011. Af nye tiltag kan jeg nævne, at både ledere og medarbejdere vil gå mere i dybden med såkaldt velfærdsinnovation. Altså simpelthen ny-

Socialudvalg				
1.000 kr.	Oprindeligt budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010	Afvigelse 2010
Drift				
4.1 Forebyggende foranstaltninger og anbringelser, Børn og unge	91.119	100.169	92.339	7.830
4.2 Tilbud til voksne med særlige behov (handicap)	294.155	288.070	293.277	-5.207
4.3 "Tilbud til voksne med særlige behov (stofmisbrug og alkohol)"	54.192	65.429	58.097	7.331
4.4 Områder der administreres af borgerservice	461.868	472.396	469.696	2.699
4.5 Øvrige sociale formål	21.216	29.486	23.194	6.292
	922.550	955.550	936.604	18.946
Anlæg	38.849	93.710	37.140	56.570

tænke arbejdet, øge brugen af teknologi og ændre arbejdsgange med det mål at højne kvaliteten af de sociale tilbud. Det arbejde bliver utroligt spændende at følge,” siger Susanne Koch og fortsætter:

”Endelig har vi i 2010 fortsat vores fokus på frivillige projekter. Projekt Følgesvend, hvor personer med psykiatiske lidelser kan få en ledsager, har for alvor fået vind i sejlene. Og på handicapområdet bliver der arbejdet målrettet på at øge samarbejdet med frivillige. Det arbejde vil ligeledes fortsætte i 2011.”

Sundhed og Ældre

Aage Stenz

Hvor de foregående år har budt på økonomiske udfordringer inden for sundheds- og ældreområdet, så blev 2010 året, hvor økonomien blev rettet op. På ældreområdet blev overskuddet på ni mio. kr. hvilket skal ses i lyset af et underskud det foregående år på 17 mio. kr.

"Opgaven var at rette op på økonomien, og det er lykkedes bl.a. ved at have fokus på en meget tæt økonomistyring," forklarer udvalgsformand Aage Stenz. Også inden for sundhedsområdet gav 2010 et positivt resultat. Det skyldes bl.a. en mindre betaling end forventet til regionen for færdigbehandlede patienter og hospiceophold. Overskuddet på sundhedsområdet skal bl.a. bruges til etablering af det nye sundhedscenter på Thors Bakke.

Sundhedscenteret og nye boliger fylder meget

Det nye sundhedscenter på Thors Bakke i Randers er et projekt, som har fyldt meget i det forgangne år, selvom byggeriet begyndte alle-

rede i slutningen af 2009. "De mange aktører, tandplejen, sundhedsteam og sundhedsplejen mv., er i fuld gang med at planlægge både indretningen og ibrugtagningen af centeret," fortæller Aage Stenz og understreger den store betydning centeret vil få, når det efter planen står færdigt i begyndelsen af 2012.

Komplekset på Thors Bakke består endvidere af 49 moderne ældreboliger, der opføres som led i Randers Kommunes ældreboligplan. Både ældreboliger og sundhedscenter kunne fejre rejsegilde i december 2010. Også på Infanterivej i Randers finder man 49 nye lejligheder, hvoraf de 34 er døgnbemandede ældreboliger og de sidste 15 er forbeholdt sindslidende. Disse boliger er taget i brug i 2010.

Sundhedsfremmende aktiviteter

I kampen mod sygefraværet har Randers Sundhedscenter i årets løb startet projekt "Godt i gang". Projektet er en videreudvikling af det tidligere samarbejde mellem Randers Kommune og Falck Healthcare. Projektet har to formål. Dels at hjælpe medarbejdere, der har mange og hyppige sygemeldinger, og dels at iværksæt-

xx

te en generel forebyggende sundhedsindsats blandt kommunens medarbejdere.

Pr. 1/10 havde i alt 72 medarbejdere deltaget i projektet og havde efterfølgende taget imod tilbud om f.eks. psykologhjælp, diætist, afspænding, stresshåndtering mv.

Velfærdsteknologi i fokus

I september startede et forsøg med brug af robotstøvsugere i ældreplejen. I alt 15 støvsugerrobotter er sat i arbejde på tre plejecentre i kommunen. Ifølge udvalgsformand Aage Stenz er det meget vigtigt at have fokus på velfærdsteknologi.

"Det er noget vi kommer til at forholde os meget mere til i fremtiden," vurderer han og tilføjer: "Vi ved, at der om nogle år vil være færre hæn- der til at løse opgaverne. Derfor er vi nødt til at

kigge på, hvordan vi kan gøre noget af arbejdet lettere." Aage Stenz understreger, at velfærdsteknologi i mange tilfælde kan gøre brugeren mere selvhjulpne og være med til at skabe et bedre arbejdsmiljø for medarbejderne ved at fjerne tunge og belastende arbejdsopgaver.

Tryghedshotellet

Det var også i 2010 at byrådet tog beslutning om oprettelse af et nyt tryghedshotel ved Kollektivhuset. Formålet er, at give et tilbud til svage ældre, der dermed kan undgå eller forkorte en hospitalsindlæggelse. Effekten af tryghedshotellet skal nu underkastes et forskningsprojekt, der udspringer af den nyligt indgåede samarbejdsaftale mellem Aarhus Universitet og Randers, Aarhus og Syddjurs kommuner.

Byrådet har vedtaget kvalitetsmål for service

Sådan er det gået med at opfylde dem:

Ældre

Sygefraværet skal være lavere i 1. kvartal 2011 end tilsvarende kvartal i 2010

Der skal følges op på ældreområdet aftaler med byrådet

Ventetiden til en pleje- eller døgnbemandet bolig må højst være en måned – hvis ansøgeren ikke har specifikke ønsker om beliggenheden

Der skal startes et forskningsprojekt i samarbejde med Århus Universitet, der skal vise om Tryghedshotellet kan reducere antallet af indlæggelser på hospital
Informationsmaterialet til borgerne om transport, mad, aktivitetstilbud og vedligeholdende træning skal ajourføres inden udgangen af 2011

Sundheds- og ældreudvalget

1.000 kr.	Oprindeligt budget 2010	Korrigeret budget 2010	Regnskab 2010	Afvigelse 2010
Drift				
7.1 Sundhedsområdet	263.251	276.965	270.303	6.662
7.2 Tilbud til ældre	737.090	724.959	711.945	13.014
7.3 Tilbud til voksne med særlige behov (psykiatrien)	61.555	70.866	64.683	6.183
	1.061.896	1.072.790	1.046.931	25.859
Anlæg	45.449	20.126	15.771	4.355

Regnskab 2010

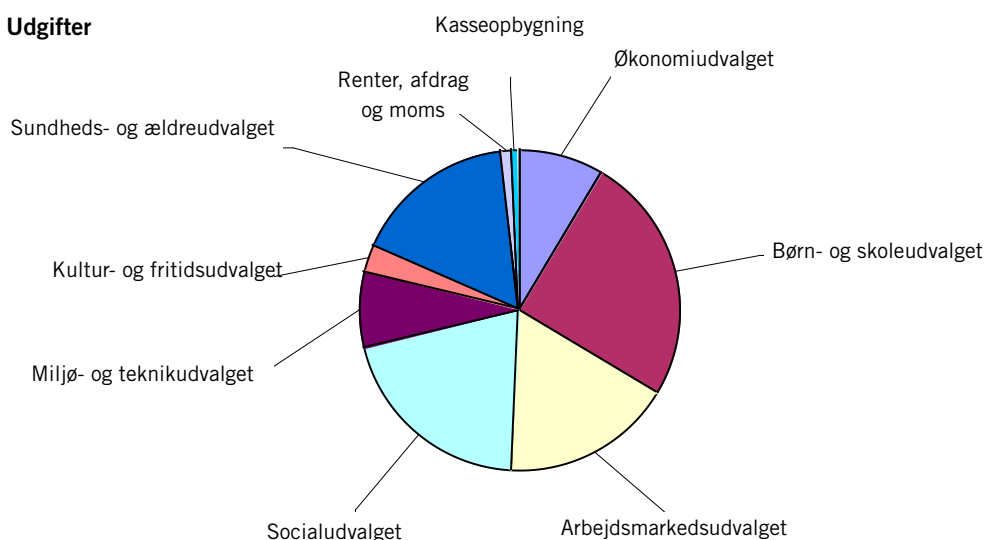
Hvor blev pengene brugt i 2010?

Udgifter	Mio. kr.	Pct.
Økonomiudvalget	679,8	8,8
Børn- og skoleudvalget	1.935,6	24,9
Arbejdsmarkedsudvalget	1.331,3	17,1
Socialudvalget	1.578,8	20,3
Miljø- og teknikudvalget	607,4	7,8
Kultur- og fritidsudvalget	222,3	2,9
Sundheds- og ældreudvalget	1.268,8	16,3
Renteudgifter og afdrag	92,2	1,2
Kasseopbygning	57,0	0,7
I alt	7.773,2	100,0

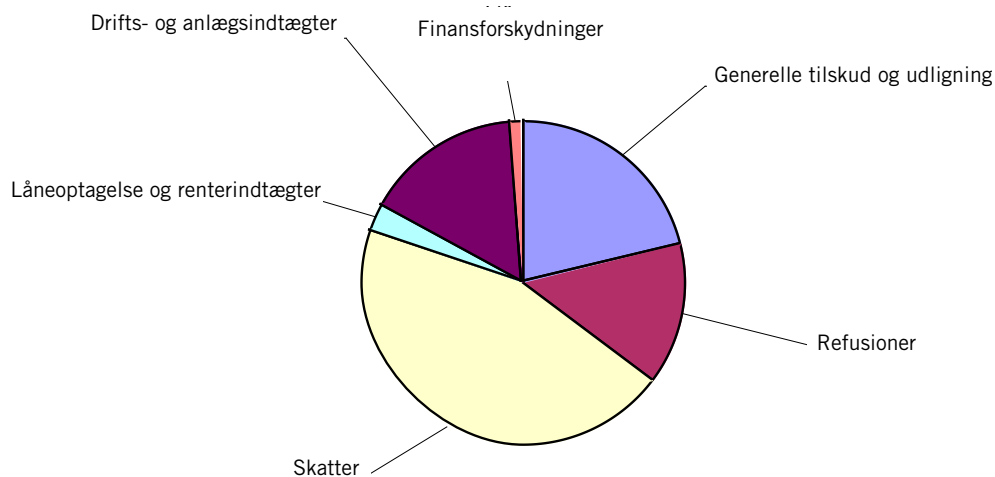
Hvor kom pengene fra i 2010?

Indtægter	Mio. kr.	Pct.
Generelle tilskud og udligning	1.639,7	21,1
Refusioner	1.093,5	14,1
Skatter	3.503,5	45,1
Låneoptagelse og renteindtægter	208,7	2,7
Drifts- og anlægsindtægter	1.217,5	15,6
Finansforskydninger	110,3	1,4
I alt	7.773,2	100,0

Udgifter

Indtægter

Generelle bemærkninger til regnskab 2010

Randers Kommune og aftalen om kommunernes økonomi for 2010

Økonomaftalen mellem regeringen og KL om budget 2010 blev indgået den 16. juni 2009. De offentlige finanser er som følge af den globale afmatning og finanskrisen svækket i 2009 og 2010. For at øge beskæftigelsen i blandt andet byggesektoren var regeringen og KL enige om et betydeligt løft til nyinvesteringer og vedligeholdelse på blandt andet de såkaldte kvalitetsfundsområder, herunder skole- og daginstitutionsområdet. Der blev afsat 20 mia. kr. til anlæg i 2010. Derudover havde omstilling af driften med henblik på at opnå serviceforbedringer været et centralt emne i dette års økonomaftale. Omstillinger skulle ske ved en kombination af egne initiativer og statslige tiltag i form af afbureaukratisering af regler mm.

I det følgende nævnes hovedpunkterne i aftalen:

Skatten

I økonomaftalen var der afsat en ramme til skatteforhøjelser på 500 mio. kr. målrettet kommuner, som stod i en særlig vanskelig situation i 2010. Hvis den samlede skatteforhøjelse for kommunerne under ét oversteg den samlede ramme, ville der ske modregning i bloktilskuddet for 2010 svarende til overskridelsen.

Randers Kommune ansøgte om en skatteforhøjelse på 0,2 pct., men ansøgningen blev ikke imødekommet, og byrådet besluttede på det grundlag at holde skatten i ro. På landsplan blev den samlede ramme overskredet med 270 mio. kr. De enkelte kommuner, der havde sat skatten op, skulle tilbagebetale 75 pct. af provenustigningen, mens de resterende 25 pct. fordeles kollektivt. For Randers Kommune betød det en reduktion af bloktilskuddet på 1,2 mio. kr., som blev modregnet i forbindelse med midtvejsreguleringen for 2010.

Serviceudgifterne

Serviceammen for 2010 blev løftet med 1,3 mia. kr. i forhold til aftalen for 2009. Det sociale område blev løftet med 0,8 mia. kr., og der blev afsat 0,5 mia. kr. vedrørende demografi. Med regeringsaftalen blev der aftalt en samlet serviceammen for alle landets kommuner. I aftalen indgik ligeledes et betinget bloktilskud på 1 mia. kr., som kun kom til udbetaling, hvis serviceammen for kommunerne under ét var overholdt.

I budget 2010 lå Randers Kommune under serviceammen, og på landsplan var serviceammen overholdt, således at det betingede bloktilskud kom til udbetaling.

Anlæg og lånemuligheder

Anlægsniveauet spillede en væsentlig rolle i dette års økonomaftale. Der var således finansiering til 20 mia. kr. i aftalen, og der var ikke fastsat et anlægsloft. Aftalen indebar især et mærkbart løft på kvalitetsfundsområderne, hvor der blev udmøntet 4 mia. kr. fra kvalitetsfonden i 2010.

I aftalen var der afsat 5 lånedispensationspuljer til delvis finansiering af det høje anlægsniveau. Derudover var der afsat en bloktilskudfordelt lånedispensationspulje til finansiering af øvrige anlægsprojekter. Randers Kommune fik tildelt en samlet lånedispensation på knap 65 mio. kr.

I forbindelse med finanslovsforhandlinger for 2010 blev der afsat yderligere 2 lånedispensationspuljer med 100 pct. finansiering. Randers Kommune fik tildelt en samlet dispensation på 104 mio. kr., og der blev i den forbindelse fremrykket anlægsinvesteringer fra 2011-13 for et tilsvarende beløb.

Randers Kommune har haft et højt anlægsniveau i 2010, og der har været stor fokus på gennemførelsen af projekterne.

Konklusion

I budget 2010 levede Randers Kommune op til den samlede aftale om kommunernes økonomi, og regeringen konkluderede, at det samme gjorde sig gældende på landsplan.

Sammenfatning af regnskabsresultat

Resultatet

Af nedenstående oversigt fremgår det, om kommunens aktivitetsniveau både på drifts og anlægsområdet har været dækket af de indtægter, som har været til disposition i 2010.

mio. kr. (løbende priser)	Regnskab 2009	Budget 2010	Korrigeret Budget	Regnskab 2010	Forskel
Skatter	-3.309,1	-3.505,1	-3.505,4	-3.503,6	-1,8
Generelle tilskud	-1.362,5	-1.575,7	-1.638,6	-1.639,7	1,1
Skattefinansierede nettodriftsudgifter	4.697,5	4.901,6	5.042,6	4.992,5	50,1
Renter	11,1	41,1	30,6	32,5	-1,9
Resultat af ordinær drift	37,0	-138,1	-70,8	-118,3	47,5
Skattefinansierede anlægsudgifter	162,5	158,7	305,8	228,2	77,6
Resultat af ordinær drift og anlæg	199,5	20,6	235,0	109,9	125,1
Ældreboliger	56,2	61,9	154,1	75,2	78,9
Jordforsyning	99,0	57,9	63,6	33,9	29,7
Resultat af det skattefinansierede område	354,7	140,4	452,7	219,0	233,7

* Note: Korrigeret budget omfatter oprindeligt budget samt tillægsbevillinger og overførsler fra 2009-10, men ikke overførsler fra 2010-11.

Som det fremgår af tabellen er der et overskud på den ordinære drift på 118,3 mio. kr. mod et overskud i det korrigerede budget på 70,8 mio. kr. Der har således været en forbedring i løbet af året på 47,5 mio. kr. Afvigelsen skyldes primært en forbedring af de skattefinansierede nettodriftsudgifter på 50,1 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med overførsel af uforbrugte midler fra 2010 til 2011. Overførslerne er opgjort til 42,5 mio. kr. vedr. de skattefinansierede driftsudgifter. Sammenholdt med at anlægsudgifterne har udgjort 228,2 mio. kr. mod de budgetterede 305,8 mio. kr., betyder det, at det samlede resultat af kommunens ordinære drift og anlæg viser et underskud på 109,9 mio. kr.

Indtægtssiden viser en forbedring i forhold til det oprindelige budget på 62,5 mio. kr., som skyldes indtægter fra midtvejsreguleringen. Indtægterne er stort set modsvaret af udgifter på skattefinansieret drift. Samlet gav midtvejsreguleringen et overskud på 11 mio. kr. jf. anden budgetkontrol 2010. Skatteindtægterne svarer stort set til oprindeligt budget.

Driftsvirksomheden er blevet 90,9 mio. kr. større end det oprindelige budget men 50,1 mio. kr. mindre end det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget er der givet tillægsbevillinger på netto i alt 141 mio. kr. her af vedrører 45,1 mio. kr. overførsler fra 2009 til 2010. Overførslerne mellem årene er stort set uændret fra 2009-10 til 2010-11, der overføres således 42,4 mio. kr. til 2011. Men beløbet dækker over store variationer. På ældreområdet er et stort underskud blevet vendt til et overskud i 2010, og på børn og skoleområdet har der været forbrug af de opsparede midler.

Der er primært givet tillægsbevillinger i forbindelse med første budgetkontrol i 2010 til følgende områder, som har været under pres i 2010: Specialundervisning, handicapområdet og demografi på børneområdet. Disse tillægsbevillinger var finansieret af kassebeholdningen. Derudover er der givet tillægsbevillinger i forbindelse med anden budgetkontrol som følge af lov og cirkulærogrammet, som er modsvaret af indtægter fra midtvejsreguleringen. Fra 2010 er det specialiserede socialområde gjort rammebelagt, hvilket betyder, at eventuelle merforbrug fremover vil blive overført til efterfølgende regnskabsår.

Nettoanlægsudgifterne viser et mindreforbrug på 77,6 mio. kr., som skyldes tidsmæssige forskydninger i gennemførelsen af anlægsprojekterne primært som følge af den tidlige vinter. Der overføres 52,2 mio. kr. vedr. skattefinansieret anlæg til 2011. Overførslerne vedrører bl.a. Thors Bakke og større kvalitetsfondsprojekter.

På kvalitetsfondsområderne udgør måltallet for Randers Kommune 137,4 mio. kr., jf. regeringsaftalen for 2010. Såfremt dette måltal ikke opnås, skal der ske deponering. Deponeringen udgør 50 % af underskridelsen af rammen. Der er tale om en kortvarig deponering, idet beløbet frigives igen, når de forsinkede projekter er gennemført. Regnskabet på disse områder udgør 125,1 mio. kr., altså 12,3 mio. kr. under måltallet. Det betyder, at Randers Kommune skal deponere 6,1 mio. kr. i regnskab 2010. Afvigelsen mellem budget og regnskab skyldes primært forsinkelser på skoleområdet (specialskolen), daginstitutionsområdet (ny institution i Stevnstrup) og handicapboliger (Harridslev og Hjørnестenen).

Nettoanlægsudgifterne til ældreboliger viser et mindreforbrug på 78,9 mio. kr., som overføres til 2011. Mindreforbruget vedrører boligerne på Thors Bakke og handicapboligerne i Paderup.

Resultatet af jordforsyningen viser en mindreudgift i forhold til det oprindelige budget på 24 mio. kr., mens regnskabet viser en mindreudgift på 29,7 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Udgifterne til jordkøb og byggemodning er afpasset aktivitetsniveauet, som stadig er præget af afmatning ovenpå finanskrisen. Samtidig er lånefinansieringen tilpasset tilsvarende.

Resultat af det skattefinansierede område viser forskellen mellem kommunens skattefinansierede udgifter og indtægter, dvs. resultat af ordinær drift og anlæg inkl. anlægsudgifter til ældreboliger og jordforsyning. Resultatet af det skattefinansierede område viser et underskud på 219 mio. kr. I forhold til det korrigerede budget for 2010 er der tale om en forbedring på 233,7 mio. kr., da det korrigerede budget viser et underskud på 452,7 mio. kr.

Konklusion vedr. resultatet af det skattefinansierede område

Flere områder har været under pres i 2010, det gælder især for specialundervisningen og handicapområdet. Der arbejdes løbende med at forbedre økonomistyringen på disse områder, og derudover er der udarbejdet strategiplaner for områderne med henblik på budgetoverholdelse fremadrettet. Årets resultat af det skattefinansierede område er væsentligt forbedret i forhold til korrigeret budget. Det skyldes primært forskydninger i anlægsprojekter samt institutionernes opsparede driftsmidler.

Resultat af det finansielle område

Resultatet af det finansielle område viser kommunens samlede regnskabsresultat. Det vil sige resultatet af det skattefinansierede område inkl. forsyningsvirksomhed samt de finansielle poster.

I efterfølgende tabel sammenholdes det korrigerede budget med regnskabet.

Regnskab 2010 – resultat af det finansielle område

mio. kr.	Regnskab 2009	Budget 2010	Korrigeret Budget	Regnskab 2010	Forskel
Resultat af det skatte- finansierede område	354,7	140,4	452,7	219,0	233,7
Forsyningsvirksomheder	1,8	-10,3	-2,7	-16,7	14,0
Resultat i alt	356,5	130,1	450,0	202,3	247,7
Ordinær afdrag på lån	51,2	48,6	50,3	55,4	-5,1
Nettoforskydning af kortfristede tilgodehavender m.v.	-41,1	5,4	68,8	-257,3	326,1
Optagelse af nye lån	-142,2	-198,9	-376,3	-204,4	-171,9
Lån og finansforskydninger i alt	-132,1	-144,9	-257,2	-406,3	149,1
Finansielt overskud/underskud	224,4	-14,8	192,8	-204,0	396,8

Resultatet inkl. forsyningsvirksomhed viser et underskud på 202,3 mio. kr.

Det samlede resultat for 2010 viser et finansielt overskud på 204 mio. kr. mod et budgetteret kasseforbrug på 192,8 mio. kr. i det korrigerede budget 2010. Der er således tale om en forbedring på 396,8 mio. kr. Som det fremgår af tabellen, er der afvigelser på følgende områder:

Resultatet på det skattefinansierede område viser et mindre forbrug på 233,7 mio. kr. Hovedforklaringen er, jf. ovenstående afsnit, at der er mindreforbrug vedr. drift, anlæg og ældreboliger.

Optagelse af nye lån udgør 204,4 mio. kr. i 2010 mod en budgetteret låneoptagelse på 376,3 mio. kr. Den primære forklaring er lavere låneoptagelse vedr. ældreboliger på i alt 112,4 mio. kr. På grund af forsinkelser i projekterne er låneoptagelsen udskudt til 2011. Der er i 2010 hjemtaget ældreboliglån for 66,3 mio. kr. Derudover udgør lån vedr. den ordinære låneramme på 138,1 mio. kr. Låneoptagelsen vedrører lånerammen for 2010.

Endvidere er udlægget vedr. forsyningsvirksomhederne reduceret med 14 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget 2010.

Det fremgår endvidere, at der er forskydninger vedr. kortfristende tilgodehavender på – 257,3 mio. kr. Forskydningen omfatter bl.a. mellemregning mellem årene samt kassekreditter og byggelån. Der er tale om kortvarige kassekreditter i forbindelse med repo-forretninger, som rent regnskabsteknisk tæller med i opgørelsen af kassebeholdningen. Den faktiske kassebeholdning er stort set uændret fra ultimo 2009 til ultimo 2010. Se særskilt afsnit om kassebeholdningen.

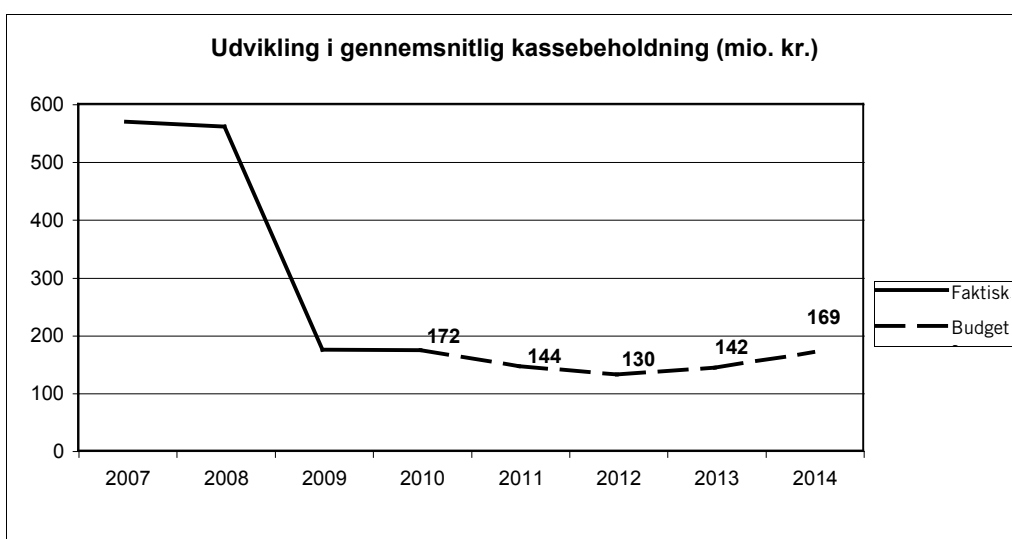
Det finansielle resultat har medført en forøgelse af kassebeholdningen i 2010 på 204 mio. kr. Da budgettet for 2010 blev vedtaget var forudsætningen, at kassebeholdningen ville blive forøget med 14,8 mio. kr. I forhold til oprindeligt budget er kassebeholdningen blevet forøget med yderligere 189,2 mio. kr. Det bemærkes, at der er tale om en kunstig forøgelse af kassebeholdningen, som er modsvaret af kortvarige kreditter. I realiteten er kassebeholdningen uændret fra 2009 til 2010.

Udviklingen i kassebeholdningen

Den faktiske udvikling i kassebeholdningen har været et fald på 1,2 mio. kr. i 2010. Primobeholdningen udgjorde -140,7 mio. kr., og ultimobeholdningen udgjorde -141,9 mio. kr., når der korrigeres for kassekreditter. Det finansielle resultat viser derimod en kassetilvækst på 204 mio. kr. Tilvæksten skyldes bl.a. drifts- og anlægspåvirkninger, lån og ikke mindst finansforskydninger. Finansforskydningerne omfatter blandt andet byggekreditter vedr. ældreboliglån og kortvarige kassekreditter i forbindelse med repo-forretninger. Disse kreditter tælles med i opgørelsen af det finansielle resultat, men disse meget kortvarige kreditter må ikke påvirke opgørelse af den gennemsnitlige kassebeholdning, som beregnes ud fra et gennemsnit af beholdningen over 12 måneder. Nedenfor vises en oversigt over de væsentligste forklaringer på udviklingen i kassebeholdningen:

Forventet stigning jf. oprindeligt budget	-14,8
Merforbrug ordinær drift-anlæg	89,2
Jordforsyning i alt (inkl. låneoptagelse)	16
Ældreboliger (inkl. låneoptagelse)	17
Ordinære lån mere låneoptagelse (låneramme 2010)	-49,2
Ordinære afdrag (merudgift)	6,9
Øvrige finansforskydninger	-262,7
Brugerfinansieret område mindre udlæg	-6,4
Stigning i kassebeholdning	-204,0
Kassekreditter og byggelån	204,7
Kursreguleringer m.v.	0,5
Faktisk bevægelse på kassen (fald)	1,2

Af nedenstående figur fremgår den gennemsnitlige kassebeholdning, som er et mere anvendeligt styringsparameter end ultimo kassebeholdningen. I 2010 har den gennemsnitlige kassebeholdning udgjort 172 mio. kr. Kassebeholdningen indeholder de opsparende drifts- og anlægsmidler på 208 mio. kr. I 2010 dækker den gennemsnitlige kassebeholdning ikke de opsparede drifts- og anlægsmidler. I 2011 er de opsparede driftsmidler ikke til fri disposition af hensyn til styringen af servicerammen i 2011.

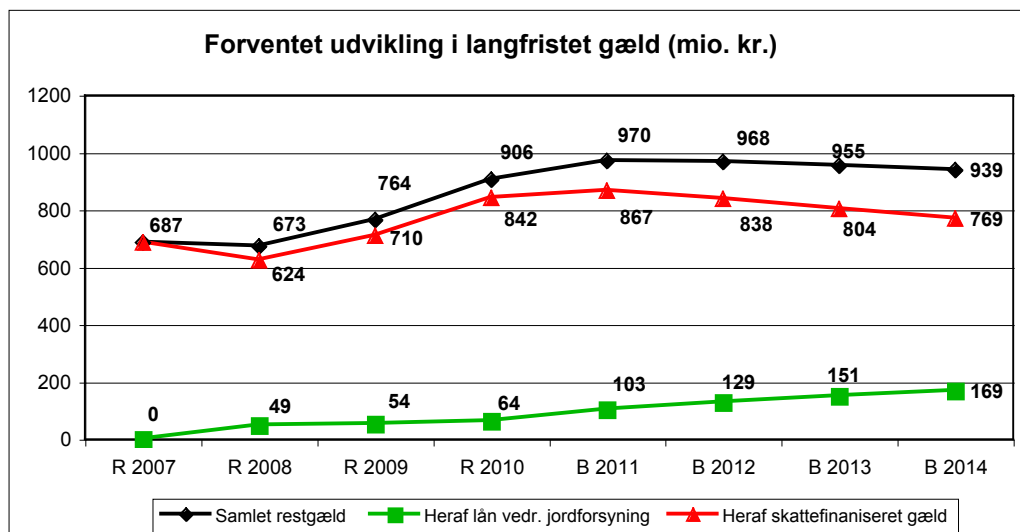

I 2010 er likviditeten på et minimumsniveau. Målet for den gennemsnitlige kassebeholdning er 200 mio. kr. Derudover skal kassekreditreglen til enhver tid være overholdt, dvs. at den gennemsnitlige kassebeholdning skal være positiv.

Gæld

Kommunens langfristede gæld udgør ved udgangen af 2010 906 mio. kr. Endvidere er der gæld vedrørende ældreboliger på 676 mio. kr. Den samlede langfristede gæld udgør 1.582 mio. kr. Af nedenstående figur fremgår udviklingen i den langfristede gæld fra 2007-2014.

Regnskabsprincipper

Generelt

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med gældende lovgivning herunder de retningslinjer, der er fastlagt i Indenrigs- og Sundhedsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs og kapitalposter. I regnskabet indgår også udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som Randers Kommune har driftsoverenskomst med.

Fra 2010 er kommunens regnskabsaflæggelse korrigeret i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets ændrede krav til regnskabsaflæggelsen.

2010 regnskabet indeholder således ikke en omkostningsbaseret resultatopgørelse, omregningstabell og pengestrømsanalyse.

Ændringen har ingen indvirkning på kommunens udgiftsbaserede regnskabsresultat, men blot at enkelte nøgletal vedrørende det omkostningsbaserede resultat er udgået.

Ændringer i regnskabspraksis i forhold til tidligere år

Feriepengeforpligtelse

Fra og med 2010 er kommunens regnskabspraksis ændret, så feriepengeforpligtelsen ikke indgår i kommunens regnskabsaflæggelse for 2010. Forpligtelsen har tidligere været opgjort på individniveau.

Der er foretaget tilpasning af kommunens balance (kortfristet gæld) ultimo 2009. Forholdet har ikke nogen indvirkning på kommunens regnskabsopgørelse for 2010.

Bunkning af aktiver

Fra og med 2010 er kommunens regnskabspraksis ændret, så registrering af aktiver under aktiveringsgrænsen håndteres således:

Der foretages i 2010 og fremadrettet ikke bunkning af aktiver under aktiveringsgrænsen på 100.000 kr.

Aktiverne har tidligere været aktiveret som bunkning ud fra, om det var indkøbt til samme formål og når der er tale om en start-/nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Tidligere bunkede aktiver er fortsat indregnet og udgår i takt med afskrivning. Da der er tale om en fremadrettet ændring, er der ikke foretaget korrektion af sammenlignings- og nøgletal.

Forholdet har ikke nogen indvirkning på kommunens regnskabsopgørelse for 2010.

Bortset fra ovennævnte ændringer er regnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Regnskabsopgørelsen

Indregning af indtægter og udgifter

Indtægter indregnes så vidt muligt i regnskabsopgørelsen i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen på tidspunktet for regnskabsudarbejdelsen i marts 2011.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i det/de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes.

Der afskrives første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er anskaffet/endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Kommunens drifts- og anlægsudgifter er opført ekskl. moms.

Afskrivninger

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært over de enkelte aktivers forventede levetid.

Afskrivningsperioder:

Administrationsbygninger	50 år
Skoler, dag- og ældreinstitutioner .	30 år
Tekniske anlæg og maskiner	10 år
Inventar	5 år
IT-udstyr	3 år

Anskaffelser under 100.000 kr. udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Omfatter grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt inventar, IT-udstyr og biler.

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid.

Ejendomsretten til de grunde og bygninger der er indregnet i balancen er dokumenteret via tingbogsattester.

Ejendomsretten til øvrige aktiver er dokumenteret via fakturaer, leasingaftaler m.v.

Der afskrives ikke på grunde samt materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført, påbegyndes afskrivning.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, broer m.v.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (kunst, parker m.v.) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Randers Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Finansielt leasede aktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver indregnes til kostpris og afskrives over den forventede levetid, dog maksimalt 10 år.

Omsætningsaktiver

Grunde og bygninger til salg er optaget til kostpris.

Andele af interessentskaber, som Randers Kommune har medejerskab til, samt ikke noterede aktier indgår i balancen til den indre værdi jf. senest foreliggende årsregnskab.

Øvrige værdipapirer er optaget til kursværdi.

Der optages ikke varebeholdninger i balancen.

Leasinggæld

Den kapitaliserede restleasingydelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse.

Langfristet gæld

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Hensatte forpligtelser

Ultimo hvert år hensættes et aktuarmæssigt beregnet beløb til dækning af pensionsforpligtelser vedrørende tjenestemænd, der ikke er fuldt forsikringsmæssigt afdækket. Der forudsættes en pensionsalder på 62 år.

Regulering af hensættelsen foretages via balancen.

Der skal som minimum foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsafleggelsen for 2009.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelser optages til nominel værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Hensatte forsikringsforpligtelser til arbejdsskader er indregnet i balancen. En arbejdsskade registreres, når det er utvivlsomt, at fremtidige økonomiske fordele fragår kommunen og senest i det øjeblik Arbejdsskadestyrelsen har truffet afgørelse om erstatning. Arbejdsskader, som med overvejende sandsynlighed vil blive anerkendt af Arbejdsskadestyrelsen, kan registreres, inden der er faldet afgørelse i sagen. Arbejdsskadeforpligtelser skal som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsafleggelsen for 2009.

Regnskabsopgørelse

Noter	Regnskabsopgørelse i mio. kr. (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2010	Korr.budget 2010	Regnskab 2010	Regnskab 2009
A. Det skattefinansierede område					
1	Indtægter				
	Skatter	-3.505,1	-3.505,4	-3.503,6	-3.309,1
	Tilskud, udligning og købsmoms	-1.575,7	-1.638,6	-1.639,7	-1.362,5
	Indtægter i alt	-5.080,8	-5.144,0	-5.143,3	-4.671,6
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Økonomiudvalget	542,5	553,6	539,0	528,0
	Børn- og skoleudvalget	1.454,2	1.505,0	1.497,6	1.481,2
	Arbejdsmarkedsudvalget	596,7	626,7	630,5	452,5
	Socialudvalget	922,6	955,6	936,6	885,7
	Miljø- og teknikudvalget	170,0	163,0	183,4	165,6
	Kultur- og fritidsudvalget	153,7	166,0	158,5	151,9
	Sundheds- og ældreudvalget	1.061,9	1.072,8	1.046,9	1.032,6
2	Driftsudgifter i alt	4.901,6	5.042,7	4.992,5	4.697,5
	Driftsresultat før finansiering	-179,2	-101,3	-150,8	25,9
	Renter mv.	41,1	30,6	32,5	11,1
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-138,1	-70,7	-118,3	37,0
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed, jordforsyning og ældreboliger)				
	Økonomiudvalget	2,4	33,9	47,4	21,0
	Børn- og skoleudvalget	59,5	131,3	72,3	36,9
	Socialudvalget	15,3	6,0	1,1	0,6
	Miljø- og teknikudvalget	72,2	113,0	90,6	71,7
	Kultur- og fritidsudvalget	2,2	10,1	9,9	18,8
	Sundheds- og ældreudvalget	7,1	11,4	6,9	13,5
	Anlægsudgifter i alt	158,7	305,7	228,2	162,5
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT OG ANLÆG	20,6	235,0	109,9	199,5
	Jordforsyning				
	Køb og salg af jord	14,6	-9,0	-18,1	48,0
	Byggemodning	43,3	72,6	52,0	51,0
	Jordforsyning i alt	57,9	63,6	33,9	99,0
	Ældreboliger	61,9	154,1	75,2	56,2
	Ekstraordinære poster	0	0	0	0
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	140,4	452,7	219,0	354,7
	B. Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	-12,1	-11,5	-22,2	2,6
	Anlæg (indtægter - udgifter)	1,8	8,8	5,5	-0,8
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	-10,3	-2,7	-16,7	1,8
3	C. RESULTAT I ALT (A + B)	130,1	450,0	202,3	356,5
	FINANSIERINGSOVERSIGT				
	Tilgang af likvide aktiver:				
	Årets resultat	130,1	450,0	202,3	356,5
	Lånoptagelse	-198,9	-376,3	-204,4	-142,2
	Øvrige finansforskydninger	5,4	68,8	-257,3	-41,1
	Anvendelse af likvide aktiver:				
	Afdrag på lån	48,6	50,3	55,4	51,2
	Ændring i likvide aktiver	-14,8	192,8	-204,0	224,4

Balance

Noter	Balance i mio. kr.	Ultimo 2009	Ultimo 2010
	AKTIVER		
4	MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Grunde	388,0	405,7
	Bygninger	2.164,2	2.244,1
	Tekniske anlæg mv.	82,2	71,4
	Inventar	24,0	31,6
	Anlæg under udførelse	225,5	239,3
	I alt	2.883,8	2.992,1
	IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	0	0
5	FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER		
	Aktier og andelsbeviser m.v.	1.625,0	1.621,3
	Langfristede tilgodehavender	139,1	148,4
	Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder	33,0	18,0
	I alt	1.797,1	1.787,7
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VAREBEHOLDNINGER	0	0
	OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG	359,2	427,1
	OMSÆTNINGSAKTIVER - TILGODEHAVENDER	-122,9	-74,8
	OMSÆTNINGSAKTIVER - VÆRDIPAPIRER	2,4	2,3
	LIKVIDE BEHOLDNINGER	-140,7	62,8
	AKTIVER I ALT	4.778,9	5.197,2
	PASSIVER		
6	EGENKAPITAL		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	-54,6	-42,3
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-81,3	-79,6
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-3.107,1	-3.297,3
	Balancekonto*	945,5	1.156,0
	I alt	-2.297,6	-2.263,2
7	HENSATTE FORPLIGTIGELSER	-795,4	-790,9
8	LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER	-1.451,4	-1.581,6
	NETTOGÆLD VEDR. FONDS, LEGATER, DEPOSITA M.V.	-16,3	-20,5
	KORTFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTIGELSER*	-218,3	-541,0
	PASSIVER I ALT	-4.778,9	-5.197,2

*) Fra 2010 indgår feriepengeforpligtelsen ikke i kommunens regnskab. Saldoen på balancekontoen og de kortfristede gældsforpligtelser er derfor ultimo 2009 blevet reduceret med 384,6 mio. kr.

9 Kautions- og garantiforpligtelser udgør 488,4 mio. kr.

10 Eventualrettigheder udgør 218,3 mio. kr.

11 Swapaftaler

Noter

Note 1

Indtægter	Budget	Korr. budget	Regnskab
Kommunal indkomstskat	-3.168,9	-3.169,2	-3.169,2
Selskabsskat	-67,0	-67,0	-67,0
Anden skat på lignet visse indkomster	-3,0	-3,0	-3,7
Grundskyld	-214,1	-214,1	-214,6
Anden skat på fast ejendom	-52,1	-52,1	-49,1
Samlede skatter i alt	-3.505,1	-3.505,4	-3.503,6
Udligning og generelle tilskud	-1.473,6	-1.512,0	-1.506,7
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	22,5	22,5	22,5
Kommunale bidrag til regionerne	125,7	125,7	125,7
Særlige tilskud	-250,3	-274,8	-280,1
Refusion af købsmoms	0	0	-1,1
Tilskud, udligning og købsmoms	-1.575,7	-1.638,6	-1.638,6
Indtægter i alt	-5.080,8	-5.144,0	-5.143,3

Note 2

Personaleoversigt over antal medarbejdere (omregnet til heltidsansatte)	2009	2010
Byudvikling, bolig og miljøforanstaltninger	45,1	45,0
Forsyningsvirksomheder m.v.	33,8	36,1
Transport og infrastruktur	150,6	153,1
Undervisning og kultur	2.104,4	2.152,2
Sundhedsområdet	118,9	126,1
Sociale opgaver og beskæftigelse	4.509,1	4.508,1
Fællesudgifter og administration m.v.	720,5	735,0
I alt	7.682,4	7.755,6
De samlede lønudgifter i 2010 udgjorde 2.751 mio. kr.		

En mere detaljeret personaleoversigt findes i bilagshæftet til årsberetningen.

Note 3

Uforbrugte bevillinger og rådighedsbeløb, der er overført mellem årene	Til 2010	Til 2011
Drift:		
Økonomiudvalget	18,0	14,5
Børn og skoleudvalget	20,8	7,3
Arbejdsmarkedsudvalget	12,4	-1,4
Socialudvalget	9,5	16,2
Miljø- og teknikudvalget	-4,7	-20,3
Kultur- og fritidsudvalget	7,4	7,5
Sundheds- og ældreudvalget	-18,2	18,7
I alt overførte driftsbevillinger til næste år	45,2	42,5
Anlæg:		
Økonomiudvalget	-0,9	0,7
Børn og skoleudvalget	51,0	58,7
Arbejdsmarkedsudvalget	0	0
Socialudvalget	51,6	56,4
Miljø- og teknikudvalget	31,9	48,4
Kultur- og fritidsudvalget	6,2	-1,1
Sundheds- og ældreudvalget	17,1	2,4
I alt overførte anlægsbevillinger til næste år	156,9	165,5
I alt overførte bevillinger	202,1	208,0

Ovenstående overførsler vedrører alene beløb opgjort i forbindelse med afslutning af årsregnskabet.

Note 4

Anlægsoversigt i mio. kr.	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægsaktiver under udførelse m.v.	I alt
Kostpris 31.12.2009	388,9	2.656,4	160,7	67,5	225,4	3.498,9
Primosaldokorrekktioner	-0,9	-0,8			-0,1	-1,8
Kostpris 1.1.2010	388,0	2.655,6	160,7	67,5	225,3	3.497,1
Tilgang	17,8	56,6	12,1	24,3	129,7	240,5
Afgang	-0,1	-0,4	-18,3		-1,7	-20,5
Overført		131,3	0,3	0,4	-132,0	0
Kostpris 31.12.2010	405,7	2.843,1	154,8	92,2	221,3	3.717,1
Ned- og afskrivninger						
31.12.2009		-493,1	-78,5	-43,5		-615,1
Primosaldokorrekktioner		-0,2				-0,2
Ned- og afskrivninger						
1.1.2010		-493,3	-78,5	-43,5		-615,3
Årets afskrivninger		-93,6	-12,7	-17,0		-123,3
Årets nedskrivninger				-0,2		-0,2
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver		6,0	7,8			13,8
Ned- og afskrivninger						
31.12.2010		-580,9	-83,4	-60,7		-725,0
Regnskabsmæssig værdi 31.12.2010	405,7	2.262,2	71,4	31,5	221,3	2.992,1
Heraf selvejende	15,9	61,8	0,8	1,1	0	79,6
Samlet ejendomsværdi 31.12.2010	969,5	2.976,2				3.945,7
Reserve ved evt. opskrivning til ejendomsværdi	563,8	714,0				1.277,8
Finansielt leasede aktiver udgør		7,2	4,8	9,8		21,8
Afskrivning over antal år	ingen	30-50	10	3-5	ingen	

Note 5

Aktier og andelsbeviser m.v. (mio. kr.)	Ejerandel	Indre værdi	Kom- munens andel
I/S Fælles Forbrænding	43,0%	37,5	16,1
Kommunernes Pensionsforsikring	2,6%	6.324,0	166,0
Randers Investeringsselskab	31,6%	2,7	0,8
Aarhus Lufthavn	18,5%	67,8	12,6
Naturgas Midt-Nord I/S	2,3%	740,4	17,3
Randers Spildevand A/S	100,0%	1.405,9	1.405,9
Sennelsgade 17, andelnr. 22	2,2%	18,3	0,4
Klostergade 5, 3. tv., nr. 23	8,6%	15,3	1,3
Borgergade 2, 3. tv., nr. 31	5,7%	15,3	0,9
I alt			1.621,3

Ikke-noterede aktier og andelsbeviser er indregnet i balancen efter indre værdis metode. Et selskabs indre værdi er dets egenkapital.

Langfristede tilgodehavender (mio. kr.)	Ultimo 2009	Ultimo 2010
Tilgodehavender hos grundejere	3,6	3,6
Udlån til beboerindskud	25,5	28,4
Indskud i Landsbyggefonden	-	-
Lån til betaling af ejendomsskatter	43,3	49,6
Andre tilgodehavender	44,8	44,2
Deponerede beløb for lån m.v.	21,9	22,6
I alt	139,1	148,4

Der er foretaget nedskrivning af forventet tab vedrørende udlån til beboerindskud og andre langfristede udlån. Den nominelle værdi af udlånene udgør henholdsvis 29,3 mio. kr. og 44,9 mio. kr. Der er ikke foretaget nedskrivning vedr. tilgodehavende hos grundejere og lån til betaling af ejendomsskatter, idet der ikke tidligere er konstateret tab på områderne.

Indskud i Landsbyggefonden skal ifølge Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler ikke værdisættes i balancen. Indskuddet udgør ultimo 2010 162,1 mio. kr.

Udlæg forsyningsvirksomheder (mio. kr.)	Ultimo 2009	Resultat i 2010	Ultimo 2010
Varmeforsyning	4,6	-0,8	3,8
Vandforsyning	-1,6	1,6	0,0
Andre forsyningsvirksomheder (renovation m.v.)	30,0	-15,8	14,2
I alt	33,0	-15,0	18,0

Udlægskonto vedrørende vandforsyning er udlignet i 2010 i forbindelse med overdragelsen til Randers Spildevand A/S.

Note 6

Udvikling i egenkapital	Mio. kr.
Egenkapital ifølge regnskab 2009	-1.913,0
Feriepengeforpligtelse udgået af regnskabet	-384,6
Egenkapital ultimo 2009	-2.297,6
Primosaldokorrekationer *	-186,9
Egenkapital 01.01.2009	-2.484,5
+ udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	1,9
+ udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver	12,3
- udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	-162,9
+ indskud i Landsbyggefonden, tilbageført	162,1
+ udvikling på balancekontoen	
Resultat iflg. regnskabsopgørelsen	202,3
Regulering vedr. forsyningsvirksomhedernes finansielle resultat	16,6
Opskrivning af aktier og indskud i selskaber mv.	4,4
Afskrivning af restancer	0,3
Saldo regulering vedr. gæld m.v	-11,2
Reguleringer vedr. hensættelser m.v. **	-4,5
Årets bevægelser på balancekontoen i alt	207,9
Egenkapital 31.12.2010	-2.263,2

*) Heraf primokorrekationer vedrørende bla. a.tilbageførelse af indskud i Landsbyggefonden på -162,1 mio. kr.

**) Vedrører regulering af hensættelser vedr. åremålsansættelser, hensættelser til tab og diverse saldoreguleringer

Note 7

Hensatte forpligtelser

Pensionsforpligtelsen for aktive og fratrådte tjenestemænd, pensionerede tjenestemænd, og efterlevende ægtefæller og børn er aktuarmæssigt beregnet af Sampension, forudsat et pensioneringstidspunkt på 62 år.

For de tjenestemænd, der i forbindelse med udskillelsen af Randers Kommunale Værker nu er tilknyttet Energi Randers, har Randers Kommune fortsat pensionsforpligtelserne. Som følge heraf har Energi Randers afgivet en sikkerhedsstilling over for Randers Kommune for disse forpligtelser, som er opgjort til 70,2 mio. kr.

Under hensættelser indgår endvidere 1,2 mio. kr. vedr. fratrædelsebeløb ifm. åremålsansættelser.

Jf. Randers Kommunes forsikringspolitik har kommunen i overvejende grad baseret sig på selvforsikring herunder også arbejdsskader.

De enkelte områder er ikke belastet med præmiebetaling. Der er i stedet sket reduktion af områdernes budgetter.

Forsikringsforpligtelser til arbejdsskader er aktuarmæssigt beregnet af Gjensidige Forsikring og indregnet i balancen med 96,2 mio. kr.

Note 8

Sammensætning af langfristet gæld (mio. kr.)	2009	2010
Selvejende institutioner med overenskomst	3,2	2,8
Stat og Hypotekbank	0,2	0,1
Realkredit	2,9	2,7
Kommunekredit	687,0	815,8
Pengeinstitutter	46,7	44,1
Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor (rente- og afdragsfrie)	12,2	20,9
Gæld vedr. finansielt leasede aktiver	12,5	19,8
Langfristet gæld i alt (ekskl. ældreboliger)	764,7	906,2
Gæld vedr. ældreboliger	686,7	675,4
Langfristet gæld i alt	1.451,4	1.581,6

Udvikling i langfristet gæld	2010
Gæld primo	1.451,4
Ordinære afdrag på lån	-55,4
Låneoptagelse	138,1
Låneoptagelse vedr. ældreboliger	66,2
Regulering af leasinggæld	7,2
Indeks-/kursregulering af gæld	-25,9
Gæld ultimo	1.581,6

Note 9

Kautions- og garantiforpligtelser (mio. kr.)	2010
Kautions- og garantiforpligtelser	488,4

Specifikation af kommunens kautions- og garantiforpligtelser fremgår af "Bilag til årsberetningen"

Note 10

Eventualrettigheder og -forpligtelser (mio.kr)

Eventualrettigheder (mio. kr.)	2010
Idrætsformål	26,8
Kulturformål	8,0
Skoleformål	22,8
Sociale institutioner	0,7
Boligformål	160,0
I alt	218,3

Eventualforpligtelser (mio. kr.)	2010
Naturgas Midt-Nord I/S, solidarisk hæftelse for langfristet gæld	5.764,0

Note 11

SWAP-aftaler (mio. kr.)	Rente	Restløbetid	Valuta	Restgæld
Nordea	variabel	½ år	DKK	25,0
Nordea	variabel	5 år	DKK	36,2
Nordea	4,6300	18 år	DKK	312,8
Nordea	4,1650	18 år	DKK	47,4
Nordea	3,5425	18 år	DKK	106,4

Randers Kommune anvender renteswaps til at mindske rente- og valutarisikoen på kommunens låneportefølje. Samtlige lån i porteføljen er optaget til variabel rente. Ultimo 2010 er 59 % af porteføljen er omlagt til fastrente via renteswaps med henblik på at opnå budgetsikkerhed. Den gennemsnitlige rente forbundet med porteføljen var ultimo 2010 2,97 %.

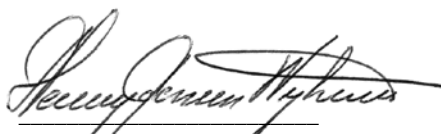
Ledelsens påtegning

Økonomiudvalget i Randers Kommune har den 16. maj 2011 aflagt årsregnskab for 2010 til byrådet.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, den finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

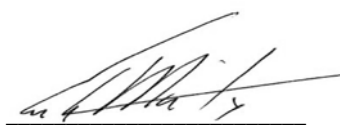
I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver Randers Byråd hermed regnskabet til revision.

Randers Kommune, den 23. maj 2011

Henning Jensen Nyhus
Borgmester

Erik Mouritsen
Konst. kommunaldirektør

Randers Kommune

Laksetorvet

8900 Randers C

Telefon 8915 1515

Telefax 8915 1020

randers.kommune@randers.dk

www.randers.dk